

Minister Bruins ziet niets in wettelijk geborgd patiëntgeheim

[In oktober 2017](#) betoogde ik al op deze plaats dat een wettelijk geborgd patiëntgeheim er nooit zal komen. [In een Kamerbrief van 1 oktober 2019](#) laat VWS-minister Bruins voor medische zorg nu weten dat hij daar niets in ziet. Hij beschouwt de medische gegevens die straks in Persoonlijke Gezondheidsomgevingen (PGO's) terecht komen voldoende beschermd zijn door de Algemene Verordening Gegevensverwerking (AVG) en de MedMij-protocollen. Dat is niet iets wat notoire voorstanders van het patiëntgeheim, zoals de [Patiëntenfederatie Nederland](#) en [zorgjurist Theo Hooghiemstra](#) verwacht hebben van het ministerie. Wat de minister aanduidt als bescherming is een boterzacht. Die is op vele manieren te omzeilen verdedigingslinie van patiëntgegevens. Je kon ook niet anders verwachten van een overheid die zelf belanghebbende is bij het verwerven van patiëntgegevens bijv. bij het verstrekken van voorzieningen.

Onzinnig position-paper

Half januari 2019 kwam de Patiëntenfederatie Nederland met een position-paper voor VWS met als [titel: "Het patiëntgeheim"](#). Daarin kwam men met het onzinnige voorstel om de werking van het medisch beroepsgeheim van de arts t.a.v. de patiënt op te rekken. De federatie wilde het voorbij de PGO's, voorbij de leveranciers van PGO's tot aan andere beheerders van gezondheidsgegevens oprekken. [Zie hiervoor pagina 7](#), alinea Wetgeving, vierde bullet-point vier. [Daarmee doelende op bedrijven zoals Philips, Google, Apple, Amazon](#) etc. Minister

Bruins komt bij zijn beantwoording in de Kamerbrief van 1 oktober 2019 ook nog met [een aparte evaluatie van de position-paper](#) van de Patiëntenfederatie.

Reikwijdte beroepsgeheim

Het medisch beroepsgeheim betreft datgene wat tussen arts en patiënt uitgewisseld wordt en door de zorgverlener geheim gehouden dient te worden. Een afgeleid medisch beroepsgeheim hebben zorgverleners die bij het zorgproces betrokken zijn, zoals assistentes, maar ook technisch en ander hulppersoneel. Daaronder vallen ook ICT-medewerkers die de zorginformatiesystemen onderhouden. De zorgverlener is in het medisch beroepsgeheim onlosmakelijk verbonden met dat begrip. Du moment dat zorgdata in een PGO zijn opgenomen speelt het medisch beroepsgeheim niet meer. Het is dan ook een vreemde exercitie om het op te willen rekken tot de proporties die de Patiëntenfederatie Nederland voorstaat.

Minister weet dat ook wel

Bruins blijkt dat ook wel door te hebben. Hoewel hij het [op pagina 2 van de Kamerbrief](#) nog wel de vraag over oprekking van het medische beroepsgeheim door de Patiëntenfederatie memoreert, heeft hij het er verder nauwelijks over. Op pagina 3 van de brief heeft hij het nog slechts over het onder voorwaarden hebben van een afgeleid verschoningsrecht door PGO-leveranciers. Daarbij doelt hij erop dat de houder van een afgeleid verschoningsrecht niet eigenstandig kan beoordelen of het medisch beroepsgeheim doorbroken mag worden. Deze beoordelingsbevoegdheid komt als uitgangspunt slechts de 'primaire' houder van het beroepsgeheim toe, dus aan de zorgverlener.

Braaf voorzetje

Meerdere keren, [onder andere op 6 augustus 2018](#) maakte ik duidelijk hoezeer de Patiëntenfederatie aan het financiële

infaas van VWS ligt. Ze stemt haar handelen vaak nauwkeurig af met VWS. Ze laat nauwelijks een onvertogen woord richting haar financier horen. Naast het willen uitbreiden van het werkingsgebied van het medisch beroepsgeheim en het vergeefs pushen van het patiëntgeheim had de federatie het ook uitgebreid over een bewustwordingscampagne. Dat, om de patiënt duidelijk te maken dat het zomaar doorsluizen van zorgdata naar opvragende niet in het eigen belang is. Dit zeer braaf gedane voorstel is dan ook onmiddellijk omarmd door minister Bruins. Die maakt er veel werk om dat te propageren in zijn brief aan de Kamer.

Ondoordacht of opzet

Wat we zien met de PGO's is dat er iets bedacht is, waarvan de privacy-consequenties nooit goed zijn overdacht. Men hoopte aan patiëntenzijde dat voor 1 juli 2020, de beoogde start van de PGO's, het één en ander geregeld zou zijn. Niets is minder waar. Patiëntengegevens zijn straks met medeweten van en met medewerking van de overheid een makkelijke prooi voor grote bedrijven die aan data-mining doen. Een overheid die alles faciliteerde en het bedrijfsleven de data gunt

W.J. Jongejan, 3 oktober 2019

Afbeelding van [chongodog](#) via [Pixabay](#)